

Tebūna pašlovintas Dievo vardas nuo amžių per amžius... Jis keičia laikotarpius ir metų laikus./Dan 2,20-21/

2014 m. sausis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys **Nr. 1 (138)**

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

IR ŠIUOS METUS!

Palaimink, Dieve, šiuos metus
Ir teik pasauliui meilę Tavo šventą.
Sudrausk piktybę, kerštą ir karus,
Ramybės diena žemei teprašvinta.
Te visos tautos Tau pavestos bus
Ir šiuos metus!

Palaimink, Dieve, ir apgink
Tėvynę mūsų brangią, ją globodams.
Skaisčios dorybės vaisiais ją dabink,
Taikos ir meilės dvasią dovanodams.
Te šeimos, luomai Tau paklusnūs bus
Ir šiuos metus!

Palaimink, Dieve, tuos namus,
Kuriuose šviečia Tavo žodžio šviesa;
Lankyk, apšviesk ir budink tuos visus,
Kam svetima dar Tavo šventa tiesa,
Te visos durys Tau atvertos bus
Ir šiuos metus!

O šventas Dieve, laimink mus,
Parodyk Tavo šventą meilės taką.
Brolybės jausmu pildyk mus visus,
Te mūsų norai Tavo valią seka.
Te mūsų širdys Tau pašvęstos bus
Ir šiuos metus!

P. J. Žagarėlis (*Kun. Povilas Jašinskas*)
„Sėjėjas“ 1927 m. sausis, Nr.2 (13)

Kėdainių ev. liuteronų bažnyčia. Nuotr. A. Risakovienės

Vasario 2 d-oji – Viešpaties paaukojimo šventė

Mano akys išvydo Tavo išgelbėjimą, kurį Tu prirengi visų tautų akivaizdoje: šviesą pagonims apšviesti ir Tavosios Izraelio tautos garbę. /Lk 2,30-32/.

Evangelijoje pagal Luką pirma-me ir antrame skyriuose, manyčiau, yra minimi pačios Marijos prisiminimai apie Jėzaus vaikystę, nes ne kartą Lukas užsimena, kad „Marija dėmėjosi visus šiuos dalykus ir svarstė juos savo širdyje“. Motinos įsidėmi ir įsimena savo vaikų gimimą, gimtadienius, svarbiausius gyvenimo įvykius, pasiekimus ir nesėkmes.

Aštuntą dieną kūdikis buvo api-pjaustytas, o maždaug šešių savaičių

kūdikis (motinai sutvirtėjus po gim-dymo) buvo atneštas į šventyklą, kad būtų paaukota auka, kad būtų palai-mintas kūdikis ir jo tėvai. Tai – svar-būs įvedimo į Dievo tautą ritualai.

Tą dieną Jėzaus motinai į atmintį įstrigo du žmonės: teisus ir dievo-baimingas Simeonas ir pranašystės dovaną turėjusi našlė Ona. Jie abu buvo tik keletas iš daugybės Jeru-zalės šventyklą nuolatos lankiusių šventų Dievo žmonių. Simeonas

turbūt nebuvo kunigas, bet eilinis doras ir tikintis izraelitas. Ona ir Simeonas nebuvo giminaičiai. Tikė-tina, kad jie net nebuvo pažįstami. Į didingą šventyklą Jeruzalėje ateida-vo tūkstančiai tikinčiųjų, o švenčių laikotarpiais – dešimtys tūkstančių piligrimų. Jie net meldavosi skirtin-gose vietose, skirtose tik vyrams arba tik moterims. Juos siejo tik senatvė, panašūs rūpesčiai ir viltis, kurią jie išskaitė Dievo Žodyje – sulaukti

Mesijo atėjimo.

Šventoji Dvasia Simeoną paskatino ateiti į šventyklą kaip tik tuo metu, kai Juozapas su Marija atnešė kūdikį, kad pašvęstų jį Viešpačiui ir paaugotų nustatytą auką – du karvelius. Simeonas prašė tėvų leisti jam palaikyti kūdikį ant rankų. Motinos, paprastai, neduoda savo trapių, vos kelių savaičių kūdikių į rankas kiekvienam to užsigeidusiam nepažįstamajam. Kiekviena gera motina saugo savo vaiką nuo gimimo ir tai darys visą likusį gyvenimą. Tačiau tvarkingas, doras ir teisingas, vis dar tvirtas (nors ir nebejaunas) Simeonas turėjo pasirodyti geru ir patikimu Dievo žmogumi, nes Marija padavė jam savo kūdikį. Laikydamas ant rankų ir žvelgdamas į jį, Simeonas apimtas džiaugsmo ėmė šlovinti Viešpatį: „dabar gali, Valdove, kaip buvai žadėjęs, leisti savo tarnui ramiai iškeliauti (numirti), nes mano akys išvydo tavo išgelbėjimą, kurį tu prirengi visų tautų akivaizdoje:

šviesą pagonims apšviesti ir tavosios Izraelio tautos garbę.“ (Lk 2,29-32)

Apie Simeono ir Onos gyvenimus žinome nedaug. Simeonas galėjo būti pasiligojęs, patyręs daug neteisybės žmogus... Ona galėjo jaustis vieniša, jausti kaltę ar gėdą, jaustis gyvenimo nuskriaustą. Po vyro mirties, ji visą gyvenimą pašventė Viešpačiui, dieną naktį nesitraukdama iš šventyklos, tarnaudama pasninkais ir maldomis. Vienoje gyvenimo srityje ji buvo nuskriausta ir apiplėšta, bet kitoje – dvasinėje – ji buvo dosniai apdovanojama, nes turėjo pranašystės dovaną.

Viltis yra žvaigždė. Ji nematoma dieną prabangos spindesyje ar linksmybėse, bet pasirodo tamsiąją naktį. Simeono ir Onos vilties žvaigždė – pamatyti Mesiją. Kai jų gyvenimo dangus aptemo, Dievas jiems davė žvaigždėtą dangų. Kiekvienas Dievo Žodis ar viltinga eilutė iš Šventojo Rašto – tai vis nauja žvaigždė Onos ir Simeono danguje. Dievas davė jiems žvaigždes, mėnulį ir saulę!

Simeonas, dėl mums nežinomos priežasties, laukė paguodos ir išganyimo per Mesiją, Ona – atleidimo ir Jeruzalės išvadavimo. Matydama kūdikį, ji džiugiai šlovino Dievą ir visiems buvusiems šventykloje pasakojo apie jį, nes jos viltis tapo kūnu ir apsigyveno tarp mūsų.

Jėzus ir jo tėvai buvo džiugiai sutikti šventykloje dviejų šventų žmonių – Simeono ir Onos. Simeonas net palaimino juos! Tikiuosi, kad kiekvieną kartą apsilankę šventykloje būsite ten meiliai sutikti šventų tikėjimo brolių ir seserų, o vieną dieną – dar džiaugsmingiau jus sutiks šventieji Danguje ir pats mūsų Viešpats Kristus.

Kun. Remigijus Šemeklis,
Šilutės, Pagėgių, Rukų ir Vanagų
evangelikų liuteronų parapijų
klebonas Perspausdinta iš www.silute.lelb.eu

Tikslesnė kultūros paveldo objektų apskaita – investuotojų ir projektuotojų patogumui

*Iš Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
2014 metų sausio 14 d. pranešimo spaudai*

Sausio pradžioje Kultūros paveldo departamentas apibendrino 2013 m. Kultūros vertybių registro duomenų tikslinimo rezultatus.

„Kultūros paveldo objektų apskaita ir ypač jų vertingųjų savybių tikslinimas yra kertinis žingsnis, nuo kurio prasideda paveldo išsaugojimo ir atgaivinimo darbai. Norėdami apsaugoti kultūros paveldo vertybes turime labai tiksliai žinoti, ką konkrečiai saugome. Kasmet sparčiau tikslindami kultūros vertybių duomenis, užtikriname aiškesnius reikalavimus paveldo objektų apsaugai bei palengviname investuotojų ir projektuotojų apsisprendimus dėl panaudojimo ir projektavimo tokiuose objektuose. 2013 m. itin didelį dėmesį skyrėme tų kultūros paveldo objektų, kuriuos rengiamasi tvarkyti, apskaitos dokumentų tikslinimui“, – paveldo objektų apskaitos prasmę aiškino De-

partamento direktorė Diana Varnaitė.

Ypač pasistūmėjo pačių sudėtingiausių kultūros paveldo vietovių vertingųjų savybių nustatymas.

Vertingosios savybės buvo nustatytos Renavo (Mažeikių r.) ir Žeminių (Jonavos r.) dvaro sodyboms, **evangelikų reformatų bažnyčiai Biržuose**, Videniškių Atgailos kanaaninkų vienuolyno ir Šv. Lauryno bažnyčios pastatų kompleksui (Molėtų r.), eilei Trakų karaimų namų, Šv. Apašt. Petro ir Povilo (kitaip – Saulės) kapinėms Vilniuje bei daugybei kitų reikšmingų kultūros paveldo objektų.

Pagal Nėkilnojamą kultūros paveldo apsaugos įstatymą paveldo objektų vertingąsias savybes, jų teritorijų ribas ir reikšmingumo lygmenis nustato Nėkilnojamą kultūros paveldo vertinimo tarybos. Jų prie Departamento veikia keturios,

iš kurių viena specializuota – skirta archeologinio paveldo objektams svarstyti. Šiuo metu steigama ir penktoji Taryba, kuri svarstys memorialinio ir istorinio paveldo objektus.

„V.r.ž.“inf.

Lietuvos stiprybei svarbus tikinčiųjų bendruomenių indėlis

Gruodžio 30 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su tradicinių krikščioniškųjų religinių bendruomenių vadovais.

Susitikime kalbėta apie kalėdinio laikotarpio svarbą Lietuvos tikintiesiems, religijos vaidmenį telkiant tautą, puoselėjant vertybes, ugdant atsparumą blogiems įpročiams. Aptartas valstybės ir religinių bendruomenių bendradarbiavimas švietimo, paveldo išsaugojimo ir socialinėse srityse. Taip pat kalbėta apie Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai, šalies vardo garsinimą. „Lietuvos stiprybei svarbus tikinčiųjų bendruomenių indėlis. Puoselėdamos žmonių dvasinę būseną, skatindamos bendruomeniškumą ir tarpusavio supratimą, savo pavyzdžiu rodydamos atsakomybę už šalia esantį, jos padeda kurti socialiai teisingesnę visuomenę“, – sakė Prezidentė.

Prezidentė padėkojo religinėms bendruomenėms ir bendrijoms už jaunimo užimtumo ir savanorystės skatinimo iniciatyvas bei paragino daugiau dėmesio skirti likimo išbandymus patiriantiems žmonėms, aktyviau veikti socialinės politikos srityse.

Susitikime dalyvavo Lietuvos Vyskupų Konferencijos Pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Telšių vyskupas Jonas Boruta, Kaišiadorių vyskupas Jonas Ivanauskas, Panevėžio vyskupas Lionginas Virbalas, Šv. Juozapato Bazilijonų Ordino Vilniaus vienuolyno vyresnysis,

kunigas Vikentij Vasyl Janickij, Ortodoksų Bažnyčios Lietuvoje vadovas arkivyskupas Inokentijus, Lietuvos Sentikių Bažnyčios Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, dvasinis tėvas Grigorijus Bojarovas, Rytų Sentikių Cerkvės, Vilniaus sentikių religinės bendruomenės pirmininkas Grigorijus Leonovas, Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios vyskupas Mindaugas Sabutis, Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios generalinis superintendantas Tomas Šernas ir Vilniaus evangelikų reformatų parapijos klebonas Raimundas Stankevičius.

**LR Prezidentės spaudos
tarnybos informacija**

PASAULINĖS REFORMUOTŲ BAŽNYČIŲ UNIJOS *naujienos*

Heidelbergo Katekizmas mus įkvepia ir po 450 metų

Reformuotos Bažnyčios įvairiuose pasaulio regionuose pažymėjo 450-ąsias Heidelbergo Katekizmo – vieno plačiausiai žinomo Reformuoto protestantizmo išpažinimo dokumento – metines. Katekizmą, sudarytą klausimų ir atsakymų apie krikščioniškąjį tikėjimo išpažinimą forma, 1563 metais priėmė Heidelbergo Sinodas. Jis buvo parengtas nurodžius elektoriui Frederikui III, kuris, be viso kito, norėjo turėti Katekizmą, galintį padėti suvienyti keletą protestantiškų frakcijų jo administruojamoje Palatinato elektorato – vienos iš valstybių, kurios sudarė XVI amžiaus Šventosios Romos (vokiečių) imperiją – teritorijoje. Heidelbergo katekizmas greitai buvo išverstas iš vokiečių ir lotynų kalbų į olandų, anglų, vengrų, prancūzų, graikų, retoromanų (Švei-

carijos Graubiundo kantonas), čekų ir ispanų kalbas. Šiandien jis yra išverstas ir į daugelį Afrikos bei Azijos kalbų.

Heidelberge katekizmas buvo Pasaulio Reformuotų Bažnyčių Unijos, vienijančios apie pusantro milijono reformatų Vokietijoje, generalinės asamblėjos (2013 m. birželis) dėmesio centre. Savo įžanginėje kalboje p. Petra Bosse-Huber, tadaėjusi Reino krašto evangeliškosios Bažnyčios viceprezidentės pareigas, pabrėžė, kad Katekizmas yra ne tik reformatų nuosavybė. Ji sakė, kad Heidelbergo katekizmas aprašo naują gyvenimą Jėzuje Kristuje ne tik individualaus išgelbėjimo prasme, bet žvelgia į platesnę „visų Dievo sutvertųjų“ bendriją.

Jungtinėse Amerikos Valstijose, pažymint metines, trys Bažnyčios

– Krikščioniškoji Šiaurės Amerikos Reformuotų Bažnyčia (angl. Christian Reformed Church in North America), Amerikos Reformuotų Bažnyčia (Reformed Church in America) ir JAV Presbiterijonų Bažnyčia (Presbyterian Church, U.S.A.), ėmėsi naujai versti Heidelbergo katekizmą. Pietų Afrikos Respublikoje, Stelenbošo (Stellenbosch) universitete buvo surengta tarptautinė konferencija apie šio dokumento ištakas XVI a. bei kontekstą, taip pat apie jo teologinę ir socialinę reikšmę, jo, kaip istorinio paveldo, atlaikiusio laiko išbandymą, aktualumą ir šiandien.

Iš anglų kalbos išvertė
Povilas Jašinskas
Iš wrcr.ch/reformation

ORANŽINĖ DIENA

Pasaulinė reformuotų bažnyčių unija (angl. World Communion of Reformed Churches) ragina žmones kiekvieno mėnesio 25-tą dieną rengtis oranžinės spalvos drabužiais ir tuo išreikšti pritarimą visuotinei kompanijai, siekiančiai, kad būtų nustota smurtauti prieš moteris.

Pasaulinė reformuotų bažnyčių unijos (PRBU) informacinis leidinys Reformed Communiqué (2013 m. gruodis) rašo, kad Jungtinės Tautos 25-tą dieną paskelbė Oranžinę dieną, kai moterys ir vyrai yra raginami dėvėti ką nors oranžinės spalvos, kaip kovos prieš smurtą, nukreiptą į moteris, simbolį. „Ši JT iniciatyva dera su PRBU rūpinimusi, kad būtų sustabdyti besikartojantys baisūs nusikaltimai prieš moteris ir merginas visame pasaulyje“, – pasakė Dora Arce-Valentin, PRBU Teisės ir Partnerystės Komiteto vykdomoji sekretorė.

2012 m. liepą Oranžinę dieną paskelbė Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius, kviesdamas žmones susivienyti ir užkirsti kelią smurtui prieš moteris. Kampanijos siekis – kad ši akcija taptų plačiai žinoma ir vyktų kiekvieną mėnesį, o ne tik kartą per metus – lapkričio 25 dieną – tarptautinę smurto prieš moteris panaikinimo dieną.

„PRBU yra įsipareigojusi dirbti su Bažnyčiomis narėmis, kad žinia apie moterų ir vaikų prievartavimą plačiai skambėtų“, – pasakė D. Arce-Valentin. „Mes norime dirbti su jomis, kad nebūtų sudaromos sąlygos smurtui. Tai apima pozityvių, nesmurtinių vyriškumo modelių sukūrimą.“

Douwe Visser, PRBU Teologijos ir Bendruomenių (Komunijos) Komiteto vykdomasis sekretorius, pastebėjo, kad daug smurto prieš

moteris darydavo ir vis dar padaro krikščionys, kurie dažnai išteisinami remiantis bibliniais tekstais. D. Visser tokį Biblijos tekstų aiškinimą apibūdino kaip šventvagystę, o smurtą prieš moteris – kaip nuodėmę, „kaip blogybę, ardančią ryšius tarp žmonių bei tarp jų ir Dievo“.

Daugiau informacijos:
endviolence.un.org/orangeday.shtml
Iš anglų kalbos išvertė
Renata Bareikienė

Reformacijos jubiliejaus paminėjimas 2017 metais turi būti globalus ir ekumeniškas renginys

Pasak Ciuriche surengto Tarp-tautinio kongreso Reformacijos jubiliejaus klausimais (2013 m. spalį) organizatorių, Reformacijos jubiliejus 2017 metais, minint Martyno Liuterio 95 tezių paskelbimo Vitenbergo bažnyčioje, Vokietija, 500-ąsias metines, turi būti švenčiamas kaip „tikėjimo festivalis“ be nacionalinių ir denominacinių ribų.

„Mes švenčiame ne savo šventę, o Evangelijos išlaisvinimą“, – pasakė p. Gottfriedas Locheris, Šveicarijos Protestantiškųjų Bažnyčių Federacijos prezidentas, kuris organizavo kongresą kartu su Vokietijos Evangelikų Bažnyčia (EKD).

Organizatoriai sakė, kad Ciurichas kongresui buvo pasirinktas siekiant pabrėžti daugialypę Reformacijos prigimtį. Panašiai kaip ir Vitenbergas bei Ženeva, Ciurichas buvo vienas iš Reformacijos centrų.

Ponia Margot Kässmann, EKD ambasadorė Reformacijos jubiliejui, sakė, kad jai labai didelį įspūdį padarė 250 kongreso dalyvių pasiūlytų idėjų ir projektų gausa.

„Aš įsitikinusi, kad Reformacijos metinės bus švenčiamos iš globalios ir ekumeninės perspektyvos“, – sakė ji.

**Iš anglų kalbos išvertė
Povilas Jašinskas**

Seminaras apie religinių mažumų Lietuvoje problemas

Sausio 17 dieną vyko partnerystės kūrimo seminaras „Religinės mažumos šiuolaikinėje Lietuvoje: teisiniai ir socialiniai aspektai“, kurį surengė Naujųjų religijų tyrimų ir informacijos centras (NRTIC).

Seminare Centro atstovas Donatas Glodenis skaitė pranešimą tema „Religinių mažumų teisinė padėtis Lietuvoje“, Centro direktorė doc. dr. Milda Ališauskienė – „Religinių mažumų socialinė padėtis Lietuvoje: religinės diskriminacijos kontūrai“, Vytauto Didžiojo universiteto doktorantė Gintarė Markauskaitė – „Religinių mažumų reprezentacija Lietuvos žiniasklaidoje“. Seminare dalyvavo gausus būrys žiniasklaidos, įvairių konfesijų atstovų, kuriuos domina Lietuvoje esančios religinės mažumos, su kokiais iššūkiais jos susiduria katalikiškame krašte.

Naujųjų religijų tyrimų ir informacijos centras – nevyriausybinė organizacija, nesusijusi su kuria nors konfesija ar politine struktūra, savo veikla nesiekianti pelno. Pasak Centro atstovų, šiandien labai trūksta objektyvios, išsamios informacijos apie naujas religingumo apraiškas. Centro steigėjai yra psichologijos, teisės, religijotyros, religijos sociologijos, religijos filosofijos, Bažnyčios istorijos bei teologijos srityse dirbantys specialistai, glaudžiai bendradarbiaujantys su Anglijoje

veikiančiu panašaus pobūdžio informaciniu centru INFORM. Centro vizija ir siekis – tapti organizacija, kuri teiktų objektyvią informaciją apie naujuosius religinius judėjimus (NRJ – kultus, sektas, alternatyvias religijas), įgalinančią atsakingai pasirinkti, mažinti socialinę įtampą, kuri kyla dėl NRJ veiklos, padėti buvusiems ir esamiems NRJ nariams pagerinti santykius šeimoje ar gauti kvalifikuotą psichologinę, teisinę pagalbą, siekti, kad būtų plėtojama pasitikėjimu ir tolerancija grindžiama pilietinė visuomenė.

NRTIC yra įkūręs žiniatinklio svetainę www.religija.lt, veikiančią nuo 2003 metų birželio, kurioje lietuvių kalba išsamiai nušviečia naujausius religinius judėjimus, pateikia religinio gyvenimo Lietuvoje analizę, taip pat skelbia religijos sociologijos bei religijotyros medžiagą. Svetainėje daug dėmesio skiriama naujosioms religingumo formoms, analizuojama jų plėtros priežastys, aprašomos skelbiamos doktrinos, organizacinės struktūros.

Viktorija Liauškaitė

Kartu giedokime tradicines giesmes

Sutrumpintas Bernardinų bažnyčios Tradicinio giedojimo ansamblio vadovės Dalios Vaicenavičienės straipsnis krikščioniškomis bažnyčioms aktualia tema

Daug kas iš mūsų pamena, kad įėję į bažnyčią pirmiausia išgirsdavome visų susirinkusiųjų balsus, nes drąsiai, balsingai giedodavo ir moterys, ir vyrai. Svarbiausios mišių dalys būdavo palydimos bendro gaudesio ir joms skirtų žodžių išgiedojimo. Įprasta ir mėgiama buvo pagiedoti patiems namuose per krikščioniškas

šventes, susirinkus kaimynams ar artimuosius Amžinybėn išlydint...

Mus pasiekusios tradicinės giesmės yra ne tik įvairios, labai tinkamos bendrai giedoti melodijos, bet ir gilūs, sakralūs, ne vienos kartos gludinti tekstai. Jas išgiedant junta ne tik giedančiųjų bendrystė, bet ir atmenami anksčiau giedojusieji,

nukelta į 7 p. ►

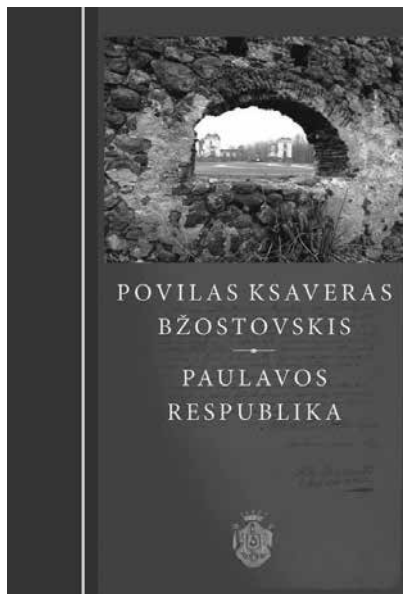
Knyga apie Paulavos respubliką ir jos įkūrėją kunigą Povilą Ksaverą Bžostovskį

Sausio 21 d. Vilniaus rotušėje pristatyta Aurelijos Arlauskienės, Lucijos Jurgelevič ir Ramunės Šmigelskytės-Stukienės knyga „Povilas Ksaveras Bžostovskis – Paulavos respublika“, pasakojanti apie vos už keliasdešimt kilometrų nuo Vilniaus, Šalčininkų rajone, esančią unikalią vietą, kuriai prieš beveik 250 metų visuomenė teikė ypatingą reikšmę. Netgi buvo sakoma, kad valstybėje yra trys respublikos: Lenkijos, Lietuvos ir Paulavos.

Povilas Ksaveras Bžostovskis gimė 1739 m. kovo 30 d. Mosare, Dunilovičių parapijoje, 1758–1762 m. studijavo Varšuvos kunigų misionierių kolegijoje ir Romos Klementino kolegijoje (Collegium Clementinum). Būdamas 28 metų, 1767 m. liepą įsigijo Merkinės dvarą (3040 ha) ir tas valdas pavadino savo vardu – Paulava (Pawlow). 1769 m. kovo 10 d. išleido Paulavos respublikos nuostatus, kuriais lažą pakeitė činšu, įvedė savus pinigus, savą miliciją. Respublikoje buvo mokytojas, felčeris, vaistinė, veikė netgi teatras, kuriame paties prezidento P. K. Bžostovskio parašytas pjeses vaidino paulaviečiai.

Siekdamas apsaugoti valstiečius nuo tarpininkų imamų didelių palūkanų, nesąžiningų spekuliantų, buvo įsteigęs katalikišką banką, pats įnešė į jį didelę sumą pinigų, taip pat grūdų sandėlį, iš kurio valstiečiai galėjo skolintis grūdus už nedideles 3,33 % palūkanas.

Apie gyvenimą Paulavoje rašė tų laikų laikraščiai. Daug dėmesio P. K. Bžostovskis skyrė švietimui, rėmė įvairių knygų leidybą. Jo lėšomis 1769 m. Vilniuje išleistas pijoro profesoriaus Kazimiero Narbuto veikalas „Logika“, padaręs didelį proveržį filosofinei Lietuvos minčiai. 1770 metais P. K. Bžostovskis parengė ir išleido ūkininkavimo pagrindų vadovėlį „Apie žemdirbystę, [skirtą] Paulavoje gyvenančių ūkininkų patogumui“ bei populiarių medicinos vadovėlį „Vaistai Paulavoje gyvenančių ūkininkų patogumui“. 1811 metais parašė savo giminės istoriją, kuri pirmą kartą ir spausdinama knygoje „Povilas Ksaveras Bžostovskis – Paulavos respublika“.

Ypatingą reikšmę turi naujojoje knygoje spausdinami Paulavos respublikos nuostatai, kurie liudija, kokie reikalavimai buvo keliami Paulavos gyventojams. Pavyzdžiui, skirsnys „Prabanga“ sakoma: „Kad būtų išvengta nusigyvenimo ir prasiškolimo, draudžiama visiems ūkininkams išlaidauti, kad jie nedrįstų sūnus savo apvesdindami ar dukras už vyro išleisdami, ar krikštynas keldami, ar laidotuves rengdami apie prabangą galvoti“. O skirsnys „Mokykla“ pabrėžiama: „Kad iš didelio nežinojimo apie tikėjimą ir papročius, kuris visuotinai prastuomenėje viešpatauja, Paulavos piliečiai greičiau išeiti galėtų, visi ūkininkai turi susidėti mokytojui samdyti, kuris jų vaikus bent jau žiemą skaityti mokyti“... P. K. Bžostovskio vykdomų reformų nepalaikė kaimynai žemvaldžiai, taip pat bajorai iš tolimesnių šalies regionų. Kai kurie netgi kaltino jį nuo senovės galiojančių įstatymų laužymu, mat dvasininkui nedera

domėtis ir rašyti apie žemės ūkį, tuo labiau mokyti ir ugdyti paprastą valstietį.

Paulavos kariuomenė ir respublikos valstiečiai aktyviai dalyvavo 1794 metų sukilime, deja, jam pralaimėjus, žlugo ir ketvirtį amžiaus klestėjusi Paulavos respublika.

1794–1798 metais P. K. Bžostovskis gyveno užsienyje: Lenkijoje, Saksonijoje, Italijoje, 1798 m. grįžo į Turgelius, kur keliolika metų gyveno ir klebonavo, 1825–1827 m. buvo Rukainių parapijos klebonas. Mirė Paulavos respublikos įkūrėjas 1827 m. lapkričio 17 d., eidamas 89 metus. Buvo palaidotas Rukainių bažnyčioje, atstatytoje jo lėšomis. Numalšinus 1831 m. sukilimą ir Rukainių bažnyčią pavertus cerkve, P. K. Bžostovskio kapas sulgyntas su žeme – caro valdžia niekada neatleido Bžostovskiui už tai, kad Paulavos valstiečiai ir jų palikuonys dalyvavo kovose su Rusijos agresoriais 1794 ir 1831 metų sukilimuose.

Kaip kilo sumanymas aprašyti šiuos įvykius knygoje?

Vilniaus reformatai senjorai buvo liudininkai, kai per Europos paveldo dienų renginį 2011 metų rugsėjo mėnesį su grupe vilniečių buvo šiltai priimti Turgelių P. K. Bžostovskio vidurinėje mokykloje, kurios direktorė Lucija Jurgelevič perskaitė pranešimą apie Povilą Ksaverą Bžostovskį ir jo įkurtą Paulavos respubliką, o mokiniai parodė puikų spektaklį šia tema.

Tos kelionės organizatorė Aurelija Arlauskienė tuomet garsiai pažadėjo apie tai parašyti knygą. „Tai buvo beprotiškiausia mano idėja, kuria iš

Ne pasigirti norėjau ir ne šlovės sau siekiau, o dariau tai iš tikro tikėjimo, kuris liepia mylėti Dievą ir savo artimą. /Povilas Ksaveras Bžostovskis/

2014 m. sausio 21 d. Vilniaus Rotušė, knygos bendraautorės. ELTOS nuotr.

pradžių tikėjau tik viena pati. Po to prisijungė Lucija Jurgelevič, po ilgų ieškojimų „atradau“ istorikę Ramunę Šmigelskytę-Stukienę. Šioms moterims, knygos bendraautorėms, nieko negalėjau pažadėti, nes neturėjau supratimo, iš kur reikės gauti pinigų. Tiesą sakant, nė viena iš jų apie honorarą ir neklausė. Vėliau „susidėjau“ su viena leidykla, kuri rašė net tris projektus valstybinėms institucijoms, prašydama paramos šios knygos leidybai. Deja, visi projektai buvo atmesti – valstybės pinigus skirstančių ekspertų Paulavos knyga nesudomino, tačiau rėmėjai, suprasdami išliekamąją leidinio apie šį unikalų žmogų bei jo sukurtą unikalią respubliką svarbą, aukojo pinigus. Štai ir yra knyga“.

Tiesą sakant, kažin ar buvo tuomet Turgelių salėje bent vienas žmogus, kuris būtų patikėjęs, kad vos už dvejų metų toks leidinys išvys dienos šviesą. „Matyt, laiku ir vietoje prasitariau... – mįslingai šypsosi jau trečios knygos autorė Aurelija. – Knygos kelyje buvo tokių duobių, kurių, rodos, nebuvo įmanoma įveikti. Tačiau įveikėme“.

Knygos sudarytoja A. Arlauskienė labai daug laiko praleido bibliotekose, archyvuose, po kruopelytę rinkdama medžiagą knygai, taip pat Paulavos respubliką menančioje vietovėje – Mažojoje Merkinėje. Tai liudija ir jos nuotraukos, spausdinamos knygoje.

Knygos pristatymo vakare kalbėjęs Šalčininkų rajono savivaldybės meras sakė: „Paulavos respublika šiandien – tai didelė savivaldos pamoka, idėja, aplenkusi istoriją dviem amžiais. Labai stengiamės, kad išlikę jos ženklai būtų deramai apsaugoti

ateinančioms kartoms. 2012 metais pritaikėme respublikos liekanas turizmo poreikiams ir pagal galimybes stengsimės toliau išsaugoti šį svarbų Šalčininkų rajono gyventojams bei Lietuvai paveldą. Labai džiaugiuosi, kad kartu su mūsų pastangomis atgaivinti susidomėjimą Paulavos dvaro istorija gimė idėja dar kartą ištirti kunigo Bžostovskio veiklą ir parašyti apie tai knygą. Iš tikrųjų, kartais trūksta žinių, kartais per mažai žinome apie didžius dalykus, kurie vyko visai šalia. Tad ši knyga yra didelis įvykis“.

Įsimintiną vakarą, kurį vedė dr. Audronė Nugaraitė ir Evaldas Tamašiūnas, dainomis, šokiais ir gražiu vaidinimu papuošė Turgelių P. K. Bžostovskio vidurinės mokyklos, St. Moniuškos menų mokyklos bei Šalčininkų J. Sniadeckio gimnazijos mokiniai. Mintimis apie ką tik perskaitytą knygą dalijosi menotyrininkė doc. dr. Rasa Butvilaitė ir žurnalistė Aldona Žemaitytė-Petrauskienė.

Taigi Vilniaus rotušė buvo pirmoji stotelė, iš kurios knyga pajudėjo skaitytojų link. Artimiausiu metu ji bus pristatyta 15-oje tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje, kuri vyks vasario 20–23 dienomis „Litexpo“ parodų centre. Čia bus parodyti net trys vaidinimai knygos tema.

Knygą „Povilas Ksaveras Bžostovskis – Paulavos respublika“ galima įsigyti užsisakius paštu. El. pašto adresas: paulavosrepublika@gmail.com, taip pat tel. 868716508. Knygos kaina be persiuntimo išlaidų 30 Lt.

D. Gudliauskienė

savo tikėjimą ir širdžių troškimus ten sudėję. Kartu tai ir mūsų lietuviškosios bažnyčios kelio tekstai, vis taip pat aktualūs, liudijantys svarbiausias krikščioniškas tiesas ir tikėjimo galią. <...>

Mes, Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos tradicinių giesmių ansamblis, giedame šias giesmes tam, kad užgiedotų visi susirinkę bažnyčioje, kad visi kartu šių giesmių tekstais ir melodijomis pripildytume mišias. <...>

Bernardinų bažnyčios tradicinio giedojimo ansamblis susibūrė 2007 metais, pirmoji vadovė – Aušra Vitkauskaitė-Brasienė, o nuo 2011 metų, jai išvykus į Kretingą, būdama etnomuzikologe ėmiausi vadovauti šiam ansambliui. Dabar ansamblyje gieda daugiau nei penkiolika giesmininkų. Tarp jų – žinomos tradicinės muzikos puoselėtojos Daiva Čičinskienė ir Rūta Žarskienė (ansamblio „Dijūta“ vadovė – „V.r.ž.“ past.). Man, kaip ir kitiems ansamblio giedotojams, giedoti tradicines giesmes yra didžiulis džiaugsmas, pažinimas, tikėjimo gilėjimas, vis kitomis giesmėmis apgiedami krikščioniškieji metai... Per Adventą giedojome „Rasokit dangūs“, Kalėdų laiku Atpirkėją sveikinome giedodami „Sveikas, Jėzau gimusi“, „Didis džiaugsmas patekėjo“. Tad kartu giedokime ir šlovinkime Viešpatį!

Dalia Vaicenavičienė
Tradicinio giedojimo
ansamblio vadovė
Perspausdinta iš www.choras.lt

Jurgio Šeduikio nuotr.

DANGUOLĖ VARIAKOJYTĖ

1933–2013

2013 m. gruodžio 22 d. sulaukusi 80 metų po sunkios ligos Čikagoje mirė antropologė, muzikė, fotografė DANGUOLĖ VARIAKOJYTĖ.

Danguolė gimė rinkuškietis Petro Variakojo (1897–1986) ir kėdainietės Kazimieros Žaromskaitės šeimoje, kurioje jau augo ketveriais metais vyresnė sesuo Daina – šiuo metu JAV gyvenanti gydytoja patologė Daina Variakojis-Fricke.

Mergaičių gimimo metais tėvas buvo garsus Biržuose asmuo. 1924–1926 metais Petras Variakojis vadovavo Prekybos ir pramonės banko Biržų skyriui, 1927–1944 m. buvo Biržų žemės ūkio smulkaus kredito banko direktorius. Aukštai buvo vertinami ir jo nuopelnai Evangelikų reformatų Bažnyčiai, kurios kurtoriumi jis buvo išrinktas dar 1924 metais. Bažnytinė veikla nenutrūko ir išėivijoje.

1944 metų rudenį šeima su grupe likimo draugų pasitraukė į Vakarus: nusamdyta žvejų valtimi išplaukė Švedijon. Po paros plaukimo sugedusiu varikliu valtį šėlstančioje Baltijoje aptiko Švedijos pasienio karinis kateris. Bėgliai buvo atplukdyti prie pietinio Gotlando salos kranto į Nynasshomno uostą.

Tuomet Danguolė buvo baigusi

Danguolė Variakojytė, Indianos universiteto absolventė, „Mūsų sparnai“ 1961 m. Nr. 11-12

pirmąją Biržų gimnazijos klasę. Po trejų su puse Švedijoje pragyventų metų Variakojai emigravo į JAV, išsiveždami jau penkias gimnazijos klases baigusią Danguolę. Apsigyveno Čikagoje. 1956 metais Danguolė baigė Čikagos muzikos koledžą bakalauro laipsniu. Po to Indianos universitete studijavo antropologiją, gavo daktaro laipsnį už disertaciją apie indėnų muziką. Danguolė viliojo laukiniai, mažai žinomi kraštai. Tyrinėdama indėnų kultūrą, dar

studijų metais būsimoji antropologė aplankė prie Meksikos ir Kalifornijos esančios Arizonos valstijos Baltojo Kalno indėnų – apačių rezervaciją, atliko jų antropologinius tyrimus. 1960 m. birželį–1961 m. kovą tokią išvyką pakartojo.

Kaip antropologė Danguolė apkeliaavo Meksikos užkampius bei Centrinės ir Pietų Amerikos mažai žinomų laukinių tautelių gyvenvietes: 1977 m. kelionės tikslas buvo Lima (Peru), 1975–1976 m. – Chichicastenangas (Gvatemala) ir kt. Tyrinėjo indėnų kultūrą Kanadoje. Ekspedicijos dažnai būdavo riziškos, pati fotografuodavo. Įstojo į Ilinojaus universitetą Čikagoje studijuoti fotografiją, 1978 m. gavo magistro laipsnį. Dalyvavo keliose fotografijos parodose. Su Lietuvoje likusiais draugais ir giminėmis palaiškė ryšius, kai jau buvo galima – apsilankė gimtinėje. Paskutiniais metais pasiligojusią Danguolę rūpestingai globojo Pervis ir Della Dainiškai.

Vilniaus ev. reformatų parapija reiškia užuojautą Danguolės seseriai Dainai, giminėms Lietuvoje ir išėivijoje.

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Kultūros istorijos vakaras, skirtas Biržų tvirtovei

Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Senajame arsenale nuo 2013 m. spalio mėn. vyksta tradiciniai ketvirtadienio kultūros istorijos vakarai – paskaitų ciklas „Lietuvos pilys: istorija ir tyrimai“.

Sausio 23 d. vakare architektas Evaldas Purlys apžvelgė Biržų pilies – tvirtovės rūmų restauravimo darbus.

Biržų tvirtovė, kurios gynybiniai pylimai ir dalis kieme stovėjusių pastatų mūrų išliko iki mūsų dienų, kūrėsi Biržų–Dubingių kunigaikščių Radvilų pastangomis: Kristupo II, jo sūnaus Jonušo ir pastarojo pusbrolio Boguslavo. Po žemės išlikę Kristupo I Radvilos (Perkūno) statytos pilies statinių mūrų liekanų.

Rūmus pradėjo perstatinėti 1648?–1655 m. Jonušas Radvila, o pagrindinius darbus baigė jau Boguslavas Radvila 1662–1669 m. Tais pačiais metais pagal architekto Teofilio Spinovskio projektą spėta perstatyti kone visus mūrinius tvirtovės kiemo statinius.

1704 metais švedams užėmus tvirtovę, rūmai buvo susprogdinti, kiti pastatai sudeginti. Vėliau juos ardė laikas ir žmonės.

Iki mūsų dienų išliko kiek dau-

giau nei pusė rūmų ir šiek tiek vartų pastato sienų mūrų. Siekiant nustatyti nugriautųjų statinių vietą kieme ir bent iš dalies išsiaiškinti jų suplanavimą bei architektūrą, prireikė daugelio metų archeologinių tyrimų, istorinių šaltinių studijų. Pirmųjų architektų, 1950–1951 metais konservavusių Biržų tvirtovės griuvėsius, darbai džiugino. Nugriautoji rūmų dalis atstatyta 1978–1987 m., arsenalas atkurtas 2010–2013 m.

Kultūros istorijos vakare archi- ►

Išėję Amžinybėn

ALGIRDAS JANUŠEVIČIUS

1940-04-22–2014-01-11

Sausio 11 d. po sunkios ligos mirė Vilniaus ev. reformatų parapijos narys Algirdas Januševičius – mecenato, knygiaus, LERB garbės kuratoriaus Petro Jauniaus sūnus.

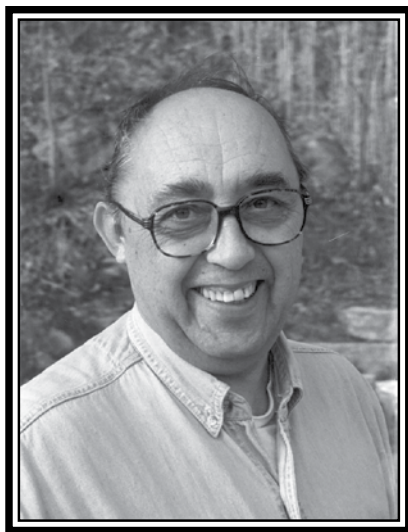
Algirdas Januševičius gimė Šiauliuose biržiečio reformato Petro Januševičiaus, tuo metu dirbusio Kultūros draugijos knygyne, ir Stefos Kontrimavičiūtės šeimoje.

Tėvas norėjo tapti misionieriumi, tam ruošėsi, bet dėl sovietų ir vokiečių okupacijos tokių galimybių neliko.

1944 metais, baigiantis Antrajam pasauliniam karui, baiminantis artėjančio fronto padarinių ir sugrįžtančios sovietinės santvarkos, Januševičiai nutarė vienam kitam mėnesiui pasitraukti į Vakarus. Keturmetį sūnų Algį paliko pas senelius, o patys su dvejų metų dukrele Violeta ant rankų, kunigo Petro Dagio įsodinti į žvejų katerį, audringą naktį iš Latvijos pajūrio persikėlė per Baltijos jūrą, pasiekė Gotlando salą Švedijoje. Po kelerių metų nusigavo į Kanadą.

Algirdas buvo atskirtas nuo tėvų ilgiems metams.

Mokyklą baigė 1958 m., įstojo į Vilniaus pedagoginį institutą, pasirinko fizinio lavinimo specialybę,

nes sportas jam sekėsi, bet pirmame kurse nusprendęs, kad šie mokslai ne jam, metė studijas.

Nuo tarnybos tarybinėje armijoje išsisukti nepavyko, karinę prievolę atliko trejus metus, daugiausia tarnavo Kaune, sportuodamas už dalinį (lengvoji atletika, trumpų nuotolių bėgimas).

Į Vilnių persikėlė baigęs Panevėžio politechnikumą apie 1966 metus.

Pradėjo dirbti statybinėse organizacijose, Vilniaus statybos valdyboje bei Komplektavimo valdyboje išdirbo iki Lietuva atgavo nepriklausomybę. Neakivaizdiniu būdu 1982 m.

baigė Vilniaus inžinerinį statybos institutą, įgijo statybos transporto inžinieriaus specialybę.

Subyrėjus Statybos ministerijos sistemai, 1994–1995 m. įsidarbino „Sodroje“.

1996–1997 metais buvo išvykęs į Kanadą aplankyti tėvų, sesers. Grįžęs jau nebedirbo.

Algis buvo aktyvus biržiečių klubo „Krivulė“ tarybos narys, be jo neapsieidavo biržiečių gegužinės, kiti renginiai.

Algirdas Januševičius buvo palaidotas sausio 15 d. šalia tėvų: 2000 m. mirusios ir atilsui į gimtinę parvežtos motinos Stefos ir tėvo Petro, mirusio 2010 m. Lietuvoje, Sudervės kapinėse, Vilniuje.

Laidotuvių apeigas atliko kun. Raimondas Stankevičius, giedojo parapijiečių grupelė.

Vilniaus ev. reformatų parapija reiškia užuojautą dukteriai Rasai, sūnui Taduui, žmonai Danutei ir kitiems jį pažinojusiems ir mylėjusiems.

Vilniaus ev. reformatų taryba

- tektas Evaldas Purlys prisiminė rūmų restauravimo darbus, pasakojimą pailiustravo tų metų nuotraukomis.

Remdamasis ikonografinė medžiaga, aptarė apie kitų tvirtovės kieme stovėjusių pastatų – kareivinių,

arklidžių, vartų – architektūrą ir galimybes juos atstatyti.

„V.r.ž.“ inf.

Biržų pils XX a. 5-ajame dešimtmetyje

Biržų pils po restauracijos

Kurt. PETRAS ZABLOCKAS

1914–2008

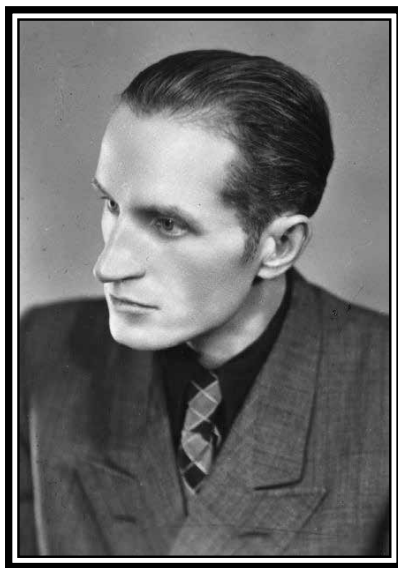
Sausio 3 dieną buvo minimos Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios prezidento (1997–2008) kuratoriaus, poeto Petro Zablocko gimimo 100-osios metinės.

Kuratorius Petras Zablockas gimė Smaliečių kaime, Papilio vlč., reformatų Mykolo Zablocko ir Zuzanos Variakojytės – Zablockų – šeimoje, kurioje jau augo pusantrų metų brolis Mykolas. Abiems berniukams ūgtelėjus teko ganyti, kaip ir kitiems kaimo vaikams, gyvulius, o užėjus šalčiams – lankyti šalia namų esančią pradžios mokyklą. Broliukai iš mokyklos bibliotekėlės imdavo skaitymui knygelį. Meilė knygai Petrą ir jo brolių, taip pat jų draugą Petrą Juodgudį paskatino rašyti, kurti. Visi trys ėmė leisti sąsiuvinio apimties rankraštinių leidinių „Varpstis“, kurio redaktoriumi buvo P. Juodgudis.

Petrui mokslai sekėsi, bet 1926 m. baigęs mokyklą neturėjo sąlygų mokytis toliau, ir penkerius metus praleido namuose, dirbdamas tėvų ūkelyje.

1928 metais Petras savarankiškai pradėjo mokytis pagal gimnazijos programą, tokiu būdu neakivaizdžiai baigė 4 gimnazijos klases ir buvo priimtas į penktąją klasę Biržų „Saulės“ gimnazijoje. Čia pradėjo plačią literatūrinę veiklą. Daugiausia skelbėsi respublikinėje moksleivijos spaudoje („Moksleivių varpas“, „Naujoji Lietuva“, „Mokslo dienos“, „Jaunimas“, „Moksleivis“, „Ateities spinduliai“, „Ateitis“). Gimnazijoje užsimezgė draugystė su literatais Leonardu Žitkevičiumi, Eugenijum Matuzevičiumi, Pauliu Dreviniu.

Gimnaziją baigė 1935 m. ir ruošdamasis išeiti į Klaipėdos pedagoginį institutą. Baigęs jį (1939), pradėjo mokytojauti įvairiose mokyklose, o tik ką įkurtoje Biržų amatų mokykloje buvo paskirtas net vicedirektoriumi, kurį laiką dirbo Biržų apskritys pradžios mokyklų inspektoriumi. Su bendraminčiais

įkūrė Biržuose teatrą, režisavo spektaklius. Jų pastatytas Kazio Binkio „Atžalynas“ buvo suvaidintas miesto ir artimų vietovių visuomenei daugiau nei 40 kartų.

1942 metais vedė mokytoją Valę Kazėnaitę, apsigyveno Joniškėlyje. Petrui teko įkurti Joniškėlio progimnaziją, būti jos direktoriumi ir mokytoju.

Buvo aktyvus Lietuvos reformatų Bažnyčios narys, 1943 m. Biržų Sinode išrinktas kuratoriumi.

Užėmus sovietams Lietuvą, Petras Zablockas 1945 m. rugsėjo 12 d. buvo suimtas. Po žiaurių tardymų Panevėžio kalėjime buvo nuteistas 10 metų lagerio ir penkeriems metams be teisės grįžti Tėvynėn. Atsėdėjęs kalėjime visus skirtus metus, 1955 m. buvo paleistas. Po skundo generaliniam prokurorui, byla buvo peržiūrėta, ir 1957 m. reabilituotas, 1959 m. grįžo Lietuvon. Pradėjo mokytojauti Medeikiuose, rašė eilėraščius, bet jų periodiniai leidiniai nespausdindavo. Į žmogų su kalinio etikete buvo žvelgiama įtariai. Po metų iš šios mokyklos pasitraukė, pakeitė keletą darbo vietų, kol galutinai apsigyveno Panevėžyje su žmona Vale ir dukterimi Danguole. Apie savo patirtus vargus tuo rūščiuoju laikotarpiu jis išreiškė eilėmis, publikuotomis 1989 m. Vilniuje išleistame kolek-

tyviniame Intos tremtinių poezijos leidinyje „Benamiai“, poezijos rinkinyje „Tremtinio Lietuva“. Atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę, išleido šiuos savo atskirus poezijos rinkinius: „Einu per ražienas“, „Sėkmadienių prieklėčiai“, rinktinę „Po tuo dangum“ ir prisiminimų knygą „Pakeliui“.

1995 metais Petras Zablockas buvo priimtas į Lietuvos kaimo rašytojų sąjungą, apdovanotas Žemės ūkio ministerijos premija.

1997 metais kuratorius Petras Zablockas buvo išrinktas Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios Sinodo Kolegijos Prezidentu ir sėkmingai vadovavo Bažnyčiai iki mirties, visą kadencijos laikotarpį sumaniai sprendamas organizacines ir kitas problemas.

Kuratorius, poetas Petras Zablockas visą gyvenimą buvo optimistas, darbštus, geraširdiškas, inteligentiškas ir doras, pasiruošęs patarti, padėti, pasidalyti savo patirtimi ir žiniomis.

Amžino poilsio Petras Zablockas atgulė gimtuosiuose Biržuose, Reformatų kapinėse prie Širvėnos ežero, ant kalnelio, iš kur matyti Biržų pilis ir mylimos bažnyčios bokštas.

„V.r.ž.“inf.

PAMAŠTYMAS APIE ŠEŠĖLĮ

Gal tu jį, o gal tave jis ves?..
Nei jis juokiasi su tavimi, nei baras.
O kartais vis šalia tavęs
Ar palaimą, ar niekšybę darant.

Gaila, kad negali jis kalbėt –
Pasakyti reikalingą žodį,
Nes nuo kapo, nuo lemties duobės
Pasitrauks ir jau nebesirodys...

Petras Zablockas,
„Mūsų sparnai“,
1993 m. gruodis, Nr. 71

I N F O R M A C I J A

*Kristijonas Donelaitis.
Dail. Petras Stauskas. 1960 m.*

2014 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo plačiai minimos liuteronų kunigo, Tolminkiemio klebono Kristijono Donelaičio 300-osios gimimo metinės. Renginiai vyko Klaipėdoje, Vilniuje, ištraukos iš poemos „Metai“ buvo skaitomos per Lietuvos radiją ir televiziją.

Didžiojo lietuvių poeto gimimo dieną Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčioje Lietuvos lituanistų ir evangelikų liuteronų bendruomenės kartu pagerbė jo atminimą: „Metų“ ištraukas skaitė aktorius Rolandas Kazlas, poeto amžininkų muzikos kūrinius atliko vargonininkas Leopoldas Digrys, apie poetą kunigą kalbėjo Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios vyskupas Mindaugas Sabutis, apie Kristijono Donelaičio vietą mūsų literatūroje – kritikas Darius Kuolys.

Sausio 3 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė įteikė prizus „Globalios Lietuvos apdovanojimų“ nugalėtojams. Apdovanojimams buvo nominuoti 43 asmenys iš 13 pasaulio šalių, Lietuvą garsinantys kultūros, sporto, mokslo ir verslo srityse. Tarp jų – švedų vertėjas, publicistas ir filmų kūrėjas Jonas Ohmanas, 1990 metais atvykęs į blokados alinamą Lietuvą ir įsitraukęs į Vilniaus liuteronų bei reformatų parapijų atkūrimą, laikęs pamaldas, patarnavęs laidojant parapijiečius, nes Švedijoje buvo baigęs teologijos mokslus.

Sausio 5 d. po Trijų Išminčių šventinių pamaldų Vilniaus parapijos namuose sekmadieninės reformatų mokyklėlės vaikučiai ir jų mokytojai pakartojo kalėdinį vaidinimą. Jaunieji artistai Nojus, Morta, Gertrūda, Rūta, vaidinę kartu su vyresniaisiais vėl susilaukė žiūrovų gausių aploдимentų. Vaidinimą režisavo ir jame vaidino Aleksandras Špiliavoj.

Sausio 9 d. Biržų rajono savivaldybės administracijos direktorius Vytautas Džėja pasirašė Savivaldybės turto panaudos sutartį, pagal kurią panaudos pagrindais perduodamas naudoti 4 kambarių butas naujai įsteigta šeimynai. Šeimynos steigėja – globėja (rūpintoja) Biržų reformatų parapijos kunigė Sigita

Švambarienė. Ji globos šešis vaikus, kurie anksčiau gyveno Medeikių vaikų globos namuose „Vaiko užuovėja“.

Sausio 26 d. Lietuvoje, Vilniuje, lankėsi ir dalyvavo reformatų pamaldose bei bendravo su parapijiečiais Pasaulinės Reformatų Bažnyčių Unijos (angliškai trumpinys WCRC) Europos tarybos nariai: WCRC/Europa prezidentas kun. Gerd Heetderks iš Nyderlandų, viceprezidentas kun. Balazs Odor iš Vengrijos, sekretorius kun. Alexander Horsborough iš Škotijos, WCRC Pasaulio Vykdomojo komiteto viceprezidentas kun. Bas Plaister iš Nyderlandų ir WCRC/Europa koordinacinio komiteto narė Martina Wasserloos-Strur iš Vokietijos. Vilniuje jie tarėsi ir derino 2014 metais kovo mėn. Lenkijoje, Varšuvoje, įvyksiančių WCRC Europos Reformatų Bažnyčių vadovų eilinio suvažiavimo darbotvarkę, nutarimų projektus.

*Jonas Omasas su Prezidente
R. Dačkaus nuotr.*

*Svečiai iš WCRC Vilniaus bažnyčioje.
A. Arlauskienės nuotr.*

Sveikiname

*GODOS ir DONATO INDRIŪNO šeimoje
gruodžio 27 d. gimus sūneliui,
sveikiname tėvelius bei močiutę Donatą,
linkime mažajam Tajui augti sveikam,
tėvų ir Viešpaties meilės apsuptam,
Šventosios Dvasios globojamam.*

Sveikiname parapijiečius

buvusį Vilniaus reformatų
choro „Giesmė“ bosą SAULIŲ PLEPI,
sausio 10 d. atšventusį 75-erių metų Jubiliejų,

GIJĄ SUVEIZDIENĘ,
sausio 4 d. atšventusią 70-ies metų Jubiliejų,

AGNĘ PALIONIENĘ,
sausio 27 d. švenčiančią 40-šimtmetį.

Linkime sveikatos, energijos ir ilgų, laimingų gyvenimo metų!

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403

Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944

www.klion.lt

Daugel gražiausių metų
Būrei į chorą visus.
Vardas „Giesmė“ pagarsėjo
Po įvairiausių kraštus.

Metai kaip vėjas praūžė,
Buvai širdis mūsų chore.
Šiandien, karštai apkabinę,
Sveikinam, Gija, Tave.

Te šis brandus Jubiliejus
Atneša glėbį džiaugsmų.
Linkime laimės, stiprybės,
Būk su mumis vis kartu...

Alfredas Naktinis, 2014-01-04

Mieloji Gija,

„Giesmės“ choras džiaugiasi galėdamas pasveikinti Tave,
savo ilgametę pirmininkę, choro sielą gražaus Jubiliejaus
proga. Mums visiems labai pasisekė, kad turime Tave,
kad jau daug metų galime naudotis Tavo išmintimi.
Mus džiugina Tavo mokėjimas su visais bendrauti,
kiekvienam maloniai nusišypsoti,
padaryti kiekvienam ką nors gera.

Švęsdami Tavo gražų Jubiliejų, mes linkime Tau
kuo geriausios sveikatos, artimųjų ir aplinkinių meilės,
visokeriopos sėkmės.

Tegu vėju bešvilpiantis laikas pralekia pro šalį,
nenusinešdamas Tavęs.

Lai į Tavo metų raidą susibėgs šviesos keliai,

Tegul Tave saugos Viešpaties ranka,

Tegul dieviška palaima pasipuoš Tava diena!

Būk sveika, būk laiminga!

Dar ilgai giedokime savo gražiąsias giesmes...

LAIDA EVANGELIKAMS

„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ –
kiekvieną šeštadienį
10.15 val.

Laidos autorė

Ina Drašutienė,
mob. tel. +370 686 59625,
el.paštas: inadra@takas.lt

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

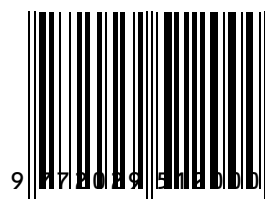
Parėngė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

Redagavo Raimondas Natka,
Danutė Kavaliauskienė

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisyti ir trumpina
savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.